

ที่ อบ ๐๐๑๙/๒๒๖๐

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนแจ้งสนิท อบ ๓๔๐๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรื่อง บทความกฎหมายน่ารู้

เรียน พัฒนาการอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดอุบลราชธานี ได้รับแจ้งจากกรมการพัฒนาชุมชน เรื่อง ประนีประนอมยอมความ โดยสำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีได้ดำเนินการจัดทำและเรียบเรียงความรู้เกี่ยวกับข้อกฎหมาย คำพิพากษา ข้อสังเกต ข้อควรระมัดระวังเกี่ยวกับการทำนิติกรรม และในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ ขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้ศึกษาเป็นความรู้และถือเป็นข้อปฏิบัติ

ในการนี้ จึงขอให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามโอกาสและช่องทางต่างๆ ตามที่เห็นสมควรต่อไป โดยสามารถดาวน์โหลดบทความ ได้ที่เว็บไซต์ www.womenfund.in.th หัวข้อ “สื่อเผยแพร่” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายคมกริช ชินชนะ)
พัฒนาการจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มงานประสานและสนับสนุนการบริหารงานพัฒนาชุมชน

โทร. ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

โทรสาร ๐ - ๔๕๓๔ - ๔๖๒๘

“ประนีประนอมยอมความ”

ฉบับนี้ต่อเนื่องจากฉบับที่แล้วที่ได้ทิ้งท้ายไว้ว่า การประนีประนอมยอมความในความผิดฐานยกยอกและความผิดฐานฉ้อโกง จะมีวิธีการอย่างไรบ้าง ก่อนอื่น จะขอเชิญชวนท่านผู้อ่านมาทำความเข้าใจก่อนว่า คำว่า “ประนีประนอมยอมความ” นั้น มีลักษณะอย่างไร ซึ่งเรื่องนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๐ ได้บัญญัติไว้ว่า “อันว่าประนีประนอมยอมความนั้น คือสัญญาซึ่งผู้เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายระงับข้อพิพาทอันใดอันหนึ่งซึ่งมีอยู่หรือจะมีขึ้นนั้นให้เสร็จไปด้วยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน” หมายความว่า การประนีประนอมยอมความที่จะให้มีผลตามกฎหมายนั้นต้องกระทำในรูปแบบของ “สัญญา” คือ ต้องมีบุคคลตั้งแต่สองฝ่ายขึ้นไปตกลงกันด้วยความสมัครใจ โดยมุ่งให้มีผลตามกฎหมาย และข้อตกลงนั้นต้องไม่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ถ้าไม่เป็นไปตามนี้ ข้อตกลงก็จะมีผลเป็น “โมฆะ”

การประนีประนอมยอมความสามารถทำได้ ๒ ลักษณะ ได้แก่ ลักษณะที่หนึ่ง เรียกว่า การประนีประนอมยอมความนอกศาล คือการระงับข้อพิพาทก่อนนำคดีมาฟ้องร้องต่อศาล ลักษณะที่สอง เรียกว่า การประนีประนอมยอมความในศาล คือได้มีการฟ้องร้องคดีต่อศาลแล้ว และในขณะที่คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล คู่ความก็ได้มีการตกลงกันโดยต่างยอมผ่อนผันให้แก่กัน เมื่อศาลเห็นว่าข้อตกลงนั้นไม่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมาย ศาลก็จะพิพากษาตามสัญญายอมความหรือที่เราเรียกว่า “พิพากษาตามยอม” นั่นเอง

เมื่อได้เข้าใจความหมายของคำว่า “ประนีประนอมยอมความ” แล้ว เราก็มารู้จักกับรูปแบบหรือลักษณะของการประนีประนอมยอมความกันต่อ ซึ่งเรื่องนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๑ ได้บัญญัติไว้ว่า “อันสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ถ้ามิได้มีหลักฐานเป็นหนังสืออย่างใดอย่างหนึ่งลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบหรือลายมือชื่อตัวแทนของฝ่ายนั้นเป็นสำคัญ ท่านว่าจะฟ้องร้องให้บังคับคดีหาได้ไม่” หมายความว่า การประนีประนอมยอมความนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือ มีการลงลายมือชื่อฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบหรืออาจเป็นตัวแทน ซึ่งได้รับมอบอำนาจมาโดยชอบก็ได้ จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

เมื่อได้มีการยอมความกันแล้ว ผลจะเป็นอย่างไร ซึ่งในประเด็นนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๕๒ ได้บัญญัติไว้ว่า “ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความนั้น ย่อมทำให้การเรียกร้องซึ่งแต่ละฝ่ายได้ยอมสละนั้นระงับสิ้นไป และทำให้แต่ละฝ่ายได้สิทธิตามที่แสดงในสัญญานั้นว่าเป็นของตน” ตัวอย่างเช่น ตกลงกันว่า ถ้าลูกหนี้ชำระต้นเงินครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน ลูกหนี้จะได้รับการยกเว้นดอกเบี้ยตามสัญญา ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับ เช่นนี้ มีผลให้สิทธิของเจ้าหนี้ที่จะคิดดอกเบี้ยตามสัญญา ดอกเบี้ยผิดนัด และเบี้ยปรับจากลูกหนี้นั้นระงับสิ้นไป

พื้นที่หมดอีกแล้วแต่อย่างน้อยในฉบับนี้เราก็ได้รู้จักกับหลักกฎหมายของ “การประนีประนอมยอมความ” แล้ว ทั้ง ๓ ส่วน ได้แก่ ความหมาย ลักษณะของสัญญาประนีประนอมฯ และ ผลของการประนีประนอมฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เราพบเห็นได้จากการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอยู่เป็นระยะ แล้วเราจะวิธีนำสิ่งเหล่านี้มาใช้กับภารกิจของเราได้อย่างไรนั้น สำนักงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจะนำมาเล่าให้ฟังแบบเข้าใจง่าย ๆ เพื่อให้ทุกท่านได้นำไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ของเราต้องปลอดภัย ไม่เสี่ยงด้วยนะจ๊ะ ฉบับหน้าห้ามพลาดจ้าจะมาลงลึกกันในส่วนของสัญญาประนีประนอมยอมความ

นางสาวมธุรดา บุญเอก นิตกร

เรียบเรียง

นายธีระพล คู่คิด ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

ตรวจทาน